

Vergaderjaar 2019–2020

24 095

Frequentiebeleid

30 821

Nationale Veiligheid

Nr. 495

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 februari 2020

Tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 10 december 2019 heeft het lid Weverling verzocht om een debat naar aanleiding van het bericht «Nederland kiest harde lijn tegen Huawei in 5G-netwerk» (Handelingen II 2019/20, nr. 34, item 31). Uw Kamer heeft voorafgaand aan dit debat gevraagd om een brief over dit onderwerp. Met deze brief kom ik, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid, aan uw verzoek tegemoet.

Stand van zaken inzake de veiling van 700, 1400 en 2100 MHz-frequenties

Op 5 december 2019 heb ik uw Kamer een brief gestuurd over de start van de consultatie van de regelgeving inzake de veiling van 700, 1400 en 2100 MHz-frequenties.¹ Deze consultatie is op 15 januari 2020 gesloten. Op dit moment worden de reacties hiervan verwerkt in de definitieve regelgeving. De planning is gericht op publicatie daarvan in de eerste week van maart 2020, waarmee de aanvraagprocedure voor de veiling start. De veiling zelf staat gepland voor medio juni 2020. Voor de stand van zaken rond de internationale oplossing voor de satellietinterceptie in Burum verwijs ik u naar de brief van 5 december 2019.²

Stand van zaken algemene maatregel van bestuur voor de veiligheid en integriteit van telecommunicatie

Op 5 december 2019 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de publicatie van de algemene maatregel van bestuur «Besluit veiligheid en integriteit telecommunicatie» (hierna: AMvB) in het Staatsblad³. Deze AMvB bevat de juridische grondslag voor de beveiligingsmaatregelen om de

¹ Kamerstuk 24 095, nr. 492.

² Idem.

³ Idem.

weerbaarheid van de netwerken van telecomaanbieders te verhogen, zoals die zijn aangekondigd in de brief van 1 juli 2019⁴.

Allereerst biedt de AMvB een grondslag voor het bij ministeriële regeling stellen van regels met betrekking tot de door telecomaanbieders te treffen aanvullende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen. Op dit moment wordt de ministeriële regeling voorbereid door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, in samenwerking met TNO, de toezichthouder Agentschap Telecom, het Ministerie van Justitie en Veiligheid (NCTV, NCSC), de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, en de sector zelf.

Daarnaast regelt de AMvB dat telecomaanbieders bij beschikking de verplichting kan worden opgelegd om in de zogenaamde kritieke onderdelen van hun netwerken uitsluitend gebruik te maken van producten of diensten van anderen dan in die beschikking genoemde partijen.⁵ Daarbij geldt dat partijen kunnen worden aangewezen indien bekend is of vermoed kan worden dat zij de intentie hebben om een in Nederland aangeboden telecomnetwerk of -dienst te misbruiken of uit te laten vallen, dan wel nauwe banden hebben met of onder invloed staan van een partij met een dergelijke intentie.⁶ De beschikkingen tot het opleggen van een verplichting in bovenbedoelde zin neem ik in overleg met de Minister van Justitie en Veiligheid. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van informatie van de Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Voornemen is om deze beschikkingen voor de zomer van dit jaar af te ronden. De AMvB zelf bevat dus geen beslissing over welke partijen diensten en producten mogen leveren voor de kritieke onderdelen van het netwerk.

De Nederlandse aanpak voor veiligheid en integriteit van telecommunicatie sluit aan bij de Europese lijn

Het kabinet steunt conform moties van de leden Weverling c.s.⁷ en Van den Berg c.s.⁸ een gezamenlijke Europese aanpak voor de veiligheid van de 5G-telecommunicatiewerken. Een Europese aanpak kan bijdragen aan de effectiviteit van de beveiligingsmaatregelen. Om deze reden heeft het kabinet zich ook positief uitgelaten over de EU aanbeveling van 26 maart 2019⁹.

Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 5 december¹⁰, zijn op 3 december 2019 in de EU Telecomraad conclusies over de cybersecurity van 5G-netwerken¹¹ aangenomen. Daarnaast heeft de Europese Commissie op 29 januari 2020 het gemeenschappelijk instrumentarium van mitigerende beveiligingsmaatregelen die lidstaten kunnen nemen om de veiligheidsrisico's bij 5G te beheersen («toolbox») gepubliceerd.¹² Deze toolbox is als bijlage bij deze brief bijgevoegd¹³. De mogelijke maatregelen, zoals opgenomen in de toolbox, hebben als basis de in de EU risicoanalyse geïdentificeerde risico's, waarover u bij brief van 22 oktober 2019 bent

⁴ Kamerstuk 30 821, nr. 92.

⁵ Dit geeft invulling aan de motie van het lid Sjoerdsma c.s. (Kamerstuk 24 095, nr. 480).

⁶ Dit geeft mede invulling aan de moties van de leden Van den Berg en Weverling (Kamerstuk 21 501-33, nr. 787).

⁷ Kamerstuk 21 501-33, nr. 734.

⁸ Kamerstuk 21 501-33, nr. 747.

⁹ BNC-fiche aanbeveling cyberbeveiliging van 5G-netwerken, Kamerstuk 22 112, nr. 2816.

¹⁰ Kamerstuk 24 095, nr. 492.

¹¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/41595/st14517-en19.pdf>.

¹² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/cybersecurity-5g-networks-eu-toolbox-risk-mitigating-measures>.

¹³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

geïnformeerd.¹⁴ De maatregelen van het kabinet zijn in lijn met deze Raadsconclusies en met de toolbox.

Het werk op het EU-niveau wordt ook na de publicatie van de toolbox voortgezet. Zo voorziet de bovenvermelde aanbeveling van maart 2019 in een evaluatie in oktober van dit jaar. Nederland blijft zich in de relevante EU-gremia inzetten voor verdere versterking van de Europese aanpak.

Voortgang structurele aanpak voor veiligheid en integriteit van telecommunicatie

Het is belangrijk dat er een structurele aanpak is voor veiligheid en integriteit van de mobiele telecomnetwerken- en diensten, zoals staat vermeld in de Kamerbrief van 1 juli 2019¹⁵. Er zijn namelijk continu ontwikkelingen in het dreigingsbeeld. Ook gaan de technische ontwikkelingen binnen de telecomsector razendsnel. Hierdoor blijft het belangrijk om goed zicht te houden op de werking van de telecomnetwerken om te identificeren waar zo nodig aanvullende maatregelen nodig zijn. In samenwerking met de telecoomaanbieders richt het kabinet hiervoor een structureel proces in. Hierbij worden de ontwikkelingen in dreiging en techniek in samenhang gezien. Op deze manier kan ook naar de toekomst toe de veiligheid en integriteit van telecomnetwerken- en diensten worden geborgd. Uw Kamer wordt voor de zomer geïnformeerd over de voortgang van het inrichten van dit proces.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer

¹⁴ Kamerstuk 21 501-33, nr. 781.

¹⁵ Kamerstuk 30 821, nr. 92.